

Anteckningar från dialogmöte för boende 2018-05-22

Dialogmöten har varit för boende den 22 maj. Syftet med dialogmötena var att gå igenom förslag till skyddsföreskrifter. Vi träffade intressegrupper med ungefär likartad verksamhet för att det skulle bli lättare att gå igenom skyddsföreskrifterna. Det är viktigt med dialog med berörda inom området. Det skapar medvetenhet och förståelse för både vattenskyddsområdet och föreskrifterna. Kommunen måste också se vilka konsekvenser och vilken påverkan föreskrifterna får för fastighetsägarna. Det är viktigt för att ett tillräckligt bra skydd ska kunna formas så att vatten av bra kvalitet finns i flera generationer.

Ett 10-tal fastighetsägare kom till träffen för boende denna soliga och varma majdag. Det är roligt och viktigt med medverkan från fastighetsägarna och det blev ett bra dialogmöte. Tillsammans skapar vi ett hållbart vatten för flera generationer!

Med från kommunen var Ida Roos och Amanda Haglind från VA-avdelningen och Åsa Furustam från verksamhet miljö och bygg.

Vattenskyddsområdet och gränser

Ida Roos höll en presentation av vattenskyddsområdet och om vad som ligger till grund för de föreslagna gränserna.

Jordartskartan visar markens sammansättning i området. Man kan se att åsen utgörs av grus och sand. Eftersom detta material är genomsläppligt har detta område mycket hög sårbarhet för grundvattenföroreningar. Längs åsen, på det mest genomsläppliga och känsliga området sker också en viktig nybildning av grundvatten vid regn. Därför finns detta område med som en tertiär zon. På kartan med grundvattenmagasinet kan man se vilket håll grundvattnet strömmar åt i stora drag. Vid en jämförelse mellan dessa kartor och förslagen till gränserna för vattenskyddsområdet sammanfaller det mest genomsläppliga området (jordartskartans gröna område) och den primära skyddszonen.

Kommunen har nu haft dialogmöten och enskilda träffar erbjuds där så önskas med fastighetsägare. Efter det kommer underlaget skickas på formellt samråd till fastighetsägare och till berörda myndigheter. De synpunkter som inkommer sammanställs och ett slutligt förslag till beslut tas fram om vattenskyddsområde och tillhörande vattenskyddsföreskrifter. De exakta gränserna för vattenskyddsområdet vet vi först när beslut om vattenskyddsområdet tagits i kommunfullmäktige. Beslut kommer troligen fattas under april 2019.

Skyddsföreskrifternas uppbyggnad

Skyddsföreskrifternas syfte är att skydda grundvattnet så att vi kan ha tillgång till bra vatten i flera generationer. De är utformade som inskränkningar i vad man får göra. Föreskrifterna kan

TÖREBODA MARIESTAD GULLSPÅNG

Kommuner i samarbete

se olika ut i de olika zonerna. De får inte vara hårdare än nödvändigt och de ska vara tydliga. Det är viktigt med dialog med berörda inom området. Det skapar medvetenhet och förståelse för både vattenskyddsområdet och föreskrifterna. Kommunen måste också se vilka konsekvenser och vilken påverkan föreskrifterna får för fastighetsägarna. Skyddsföreskrifterna kan vara i form av förbud, att tillstånd ska sökas för en viss aktivitet eller att aktiviteten ska anmälas innan den genomförs. De aktiviteter som innebär förbud har så stora risker för vattnet att de inte kan tillåtas inom vattenskyddsområdet. Ansökan om tillstånd söks hos verksamhet miljö och bygg på kommunen. Den som söker tillstånd kan få villkor som styr eller begränsar handlingen. Vad gäller anmälan, som också sker till verksamhet miljö och bygg, blir även den aktiviteten reglerad i form av försiktighetsåtgärder. En anledning till tillstånd och anmälan är också att kommunen måste ha vetskap om vad som pågår inom vattenskyddsområdet och vilka risker aktiviteterna utgör.

Föreslagna skyddsföreskrifter

De föreslagna föreskrifterna togs upp en och en. Fastighetsägarna uppmanades att tänka på vad föreskrifterna innebär för dem och hur de påverkas. Fastighetsägarna ställde frågor om föreskrifternas betydelse och innebörd under tiden. Förslaget på skyddsföreskrifter finns med i presentationsmaterialet från dialogmötet.

Frågor från fastighetsägarna

Väg 202 är en stor risk för vattentäkten. Hur är kommunikationen med trafikverket?

Trafikverket har genomfört en riskanalys för vattenskyddet utmed väg 202. De har redovisat åtgärder utmed en sträcka på ca 300 meter som består av viss siktröjning, vägräcken och täta diken. Trafikverket anger också att dessa åtgärder tillsammans med beredskapsplan för området är tillräckliga. Åtgärderna ska genomföras med start i sommar. Verksamhet miljö och bygg har lämnat synpunkter till Trafikverket att de anser att det är bra att de genomför de föreslagna åtgärderna men att dessa inte är tillräckliga för att skydda vattentäkten helt. Arbete med att ta fram en beredskapsplan för trafikverkets anläggningar inom området har inletts. Det är ett samarbete mellan kommunen och trafikverket mfl. En beredskapsplan ska tas fram så att räddningstjänsten, trafikverket, tillsynsmyndigheten och andra berörda vet vad som ska göras och hur lång tid man har på sig vid ett räddningsarbete. En beredskapsplan tas också fram för vattenskyddsområdet som helhet, inte bara för trafikverkets anläggningar.

Går det att förbjuda tung trafik på väg 3054?

Det är mycket tung trafik på väg 3054 (från väg 202 till Slätte) - dessa bilar har tankar som rymmer mycket. Frågan uppstår om det går att förbjuda tung trafik. Det är Länsstyrelsen som beslutar om lokala trafikföreskrifter. Kommunen kommer att undersöka denna fråga. Vägen kommer också hanteras i beredskapsplanen.

Finns det markradon i området och kan det finnas radon i dricksvattnet?

Genomsläpplig mark, som t.ex. på en ås, har ofta förhöjda halter radon. Enligt SGU är det risk för förhöjd halt radon i området på åsen. Detta kan betyda att man får förhöjda halter av radon

TÖREBODA MARIESTAD GULLSPÅNG

Kommuner i samarbete

även inomhus i bostaden. Det är svårt att säga vilken halt som är i en viss bostad. Hur marken ser ut, hur grunden på huset ser ut, ventilation och hur man lever påverkar radonhalterna. Därför kan två hus som ligger intill varandra ha helt olika halter i inomhusluften. Radon kan också finnas i dricksvatten, speciellt i vatten från bergborrade brunnar. Radon i vatten övergår lätt till inomhusluften när man använder vattnet. Analys av vattnet får göras i respektive hushåll för att kunna få ett svar på hur radonsituationen ser ut i just den bostaden. Vattnet i den kommunala vattentäkten har radonhalter under riktvärdet.

Kan kommunen stå för några prov i ytterområdena i vattenskyddsområdet?

Frågan gäller att man då borde se tidigare om det kommer ned farliga ämnen i vattnet. När det inte finns misstanke om att det förekommer farliga ämnen i vattnet kan inte kommunen ta sådana prover. Kommunen tar prover på råvatten och hos användare.

Bekostar verksamhet miljö och bygg provtagning av vatten i enskilda brunnar?

Nej. Laboratorierna SYNLAB och Eurofins har paket för provtagning som går att beställa. Dessa bekostas av varje fastighetsägare.

Hur är det med bly från skjutbanan i området?

De studier kommunen tittat på visar att bly inte löses till grundvattnet. Detta kan skilja från plats till plats beroende på hur marken ser ut och hur skjutvallar är utformade. Om bly hamnar i våtmarker etc. ökar riskerna. Verksamhet miljö och bygg har tillsyn över skjutbanor och kommer ta med denna fråga i sin tillsyn framöver. VA-avdelningen kommer mäta bly i råvattnet från den brunn som ligger närmast skjutbanan. Inga förhöjda halter har noterats i en undersökning som gjordes nyligen.

Regleras kommunens verksamheter inom vattenskyddsområdet på samma sätt som andra?

Ja, skyddsföreskrifterna gäller även för kommunen.

Enskilda avlopp

Förslaget till skyddsföreskrifter anger följande för enskilda avlopp; Installation av ny enskild avloppsanläggning för hushållspillvatten eller annat avloppsvatten är förbjuden i primär zon.

VA-avdelningen och verksamhet miljö och bygg har tittat på en tidigare inventering som gjorts av enskilda avlopp i området. De fastigheter som ligger inom den primära zonen ser ut att ha dragit sitt avlopp utanför den primära zonen eller just på gränsen. Både VA-avdelningen och verksamhet miljö och bygg bedömer att det går att lösa de enskilda avloppen i området. Dock måste bedömning ske efter besök på plats när det blir aktuellt att göra om sitt avlopp. Många av avloppen i området är inte godkända och skulle troligen behöva göras om. De som vill kan ta kontakt med verksamhet miljö och bygg och Jan Svensson som handlägger frågor om enskilda avlopp. Telefonnummer till Jan är 0501-75 60 39.

Det finns också möjlighet att VA-avdelningen bekostar en ledning under väg 202. I så fall finns möjlighet att koppla på sig på kommunalt avlopp. Fastighetsägaren får då betala anläggningsavgift och framdragning av ledning till påkopplingsplatsen. Denna möjlighet gäller

TÖREBODA MARIESTAD GULLSPÅNG

Kommuner i samarbete

även i sekundär zon. Kontaktperson för frågor om detta är Amanda Haglind på VA-enheten, telefon 0501-75 61 49. Det kan vara värt att jämföra kostnaden för ett enskilt avlopp med möjligheten till kommunalt avlopp som nämns ovan.

Finns uppgifter på hur mycket vatten som kan tas ut i Haboskogens vattentäkt?

I den vattendom som finns för Haboskogens vattentäkt får kommunen totalt ta ut 2400 m³/dygn som årsmedelvärde (motsvarar ca 28 l/s). Enligt SGUs grundvattenkarta är kapaciteten i åsen i området runt Haboskogen och Slätte över 125 l/s.